

הארץ

יום חמישי כ' באייר תשס"ו 181 במאי 2006

עיכוב מיותר וקטלני

במשך כחמש שנים גיהל אריאל שרון כראש הממשלה את מלחמתה של ישראל בטרור המתאבדים הפלשתינאים. מכל הטעויות שנעשו בתקופתו, ההשתהות המיותרת בכניית גדר ההפרדה נראית החמורה ביותר. שרון לא אהב את רעיון הגדר, שנראה בעיניו כתחילת הוויתור על חלומו לשמירת ארץ ישראל השלמה. גם המערכת הצבאית לא התלהבה. במשך זמן רב העמידו שרון וצה"ל מכשולים לתוכנית, ורק לחץ ציבורי, בעקבות גל פיגועים בחורף 2002, שינה את דעתו של שרון.

אך גם אז ביקש שרון לבלוע יותר מכפי שהיה אפשר לעכל. בעידודו הנמרץ הסיטה מערכת הביטחון את הגדר מהנתיב המתבקש, לאורך הקו הירוק, לעומק הגדה. חיי היום יום של מאות אלפי פלשתינאים נפגעו, ונדרשה התערבות בג"ץ להזזת חלקים בגדר בחזרה מערבה, לתוואי הגיוני יותר. ההתעקשות על סיפוח בפועל של גושי התנחלויות חייבה תוואי ארוך ומסובך יותר לביצוע והביאה להגשת עשרות עתירות נגד הגדר.

בחודש הבא ימלאו ארבע שנים להחלטת הממשלה על הקמת הגדר. נתוני מערכת הביטחון, כפי שפורסמו אתמול ב"הארץ", מעלים, כי רק 42% מהגדר הושלמו עד כה: 336 ק"מ מתוך תוואי מתוכנן של 790 ק"מ. אף שהתוואי הסופי עשוי להיות קצר יותר, בעיקר לנוכח התנגדות צפויה של הממשל האמריקאי ל"אצבעות" סביב אריאל וקרני שומרון, צופים בצה"ל שתעבור עוד שנה לפחות עד שהגדר תושלם.

נתוני האבירות הם חד משמעיים: ב-2002 היו 47 פיגועי התאבדות בתחומי הקו הירוק, ונהרגו בהם 213 ישראלים. ב-2004, לאחר הקמת גדר מול צפון הגדה וחלקים ממרכזה, מטירת צבי בצפון עד אלקנה בדרום, היו 6 פיגועי התאבדות, ונהרגו בהם 50 ישראלים (אשתקד היו 6 פיגועים, ונהרגו בהם 23 איש).

הגדר אינה מכשול מושלם בפני הטרור: ארגוני המחבלים מצליחים לעקוף אותה על ידי הסעת מתאבדים במכוניות בעלות לוחיות רישוי ישראליות, או בהדירה למרכז הארץ דרך הפרצות באזור ירושלים. אך לצד שיפור התיאום המודיעיני והמבצעי בין צה"ל לשב"כ והחלטת החמאס להקפיא את פיגועי ההתאבדות תרמה הגדר לצמצום הטרור באופן משמעותי.

לנוכח נתונים אלה, ברורה האיולת בעיכוב באזור ירושלים ודרומה. הקמת 285 ק"מ מהתוואי מתעכבת מסיבות משפטיות – המתנה להכרעת בג"ץ, או עבודות מטה ותכנון כצבא ובמשרדי הממשלה. על אהוד אולמרט להימנע מחזרה על הטעות של קודמו. אם ינחה את מערכת הביטחון לחדול מלהתעקש על גדר פולשנית, יחזירה קרוב ככל האפשר לקו הירוק ויזרז את כנייתה – הוא יסייע למלחמה בטרור. שרטוט התוואי החליפי לא יגוול זמן רב. חבר המועצה לשלום וביטחון אלוף-משנה (במיל") שאול אריאלי כבר הציג אלטרנטיווה ראויה לתוואי, ובג"ץ אימץ את עמדת המועצה בעתירות שנגעו לכמה אזורים.